



ת"פ 1047/19 - מדינת ישראל נגד יורי רפאילוב

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 1047-19 מדינת ישראל נ' בן משה(עציר) ואח'

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות עו"ד גב' אביבית קבדה

נגד

הנאשם

יורי רפאילוב

באמצעות בא כוחו עו"ד אלון קריטי

גזר דין

רקע כללי והכרעת הדין:

כתב האישום הוגש כנגד שלושה, האחים בן משה (הנאשמים 1 ו-2) ורפאלוב (הנאשם 3).

כתב האישום מחזיק שני אישומים, ועסק בשתי 'מעבדות סמים' שפעלו בקרית חיים, אותן הפעילו האחים בן משה (הנאשמים 1 ו-2).

השניים הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב האישום, ונגזר דינם, בפני מותב אחר.

אשר לחלקו של הנאשם 3 בפרשה.

לפי הראיות שנשמעו, הנאשם 1 נעצר בעוון הפעלת מעבדת סמים בדירה אחרת בקרית חיים. אחיו, הנאשם 2, שמע על כך, ומיהר לפנות את צמחי הסם והכלים, מהדירה השניה, בקרית חיים, בה הוקמה המעבדה נשוא גזר דין זה.

מאחר והנאשם 2 היה פצוע בידו, והתקשה בפינוי תכולת מעבדת הסמים, הוא הזעיק למקום את חברו, הנאשם 3, על

עמוד 1



מנת שזה יסייע לו להיפטר מהסמים.

הנאשם 3 הגיע למקום כשהוא נוהג ברכב סקודה. הנאשמים 2 ו-3 נכנסו אל הדירה בה גודלו הסמים, ובצוותא חדא, קצרו את שתילי הסמים שהיו שתולים באדניות, ארזו אותם בארגזי קרטון, והעמיסו אותם לתוך רכב הסקודה של נאשם 3 שחנה מחוץ לדירה.

שוטרים שארבו לשניים בסמוך לדירה, ותיצפתו עליה, פשטו על הדירה ועצרו במקום את הנאשמים 2 ו-3.

באותן נסיבות, נקבע בהכרעת הדין, כי הנאשמים 2 ו-3 החזיקו יחד, בסמים מסוג קנביס במשקל נטו של 55.61 ק"ג ובכלים, ופעלו כנזכר לעיל, להשמדת ראיות, במטרה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי ולהביא לידי עיוות דין.

בנוסף לאמור לעיל, ובאותן נסיבות, החזיק הנאשם 3 בכיס מכנסיו סם מסוכן, מסוג קנביס, במשקל של 0.65 גרם נטו, וזאת שלא לשימוש עצמי, ללא היתר וללא רישיון.

בגין מעשים אלו הורשע הנאשם 3 בביצוע עבירות של החזקת כל הסם הנזכר לעיל, בצוותא חדא עם הנאשם 2, שלא לצריכה עצמית, בהחזקת כלים, בשיבוש מהלכי משפט ובניסיון להשמדת ראיות.

תסקיר שירות המבחן:

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי מדובר בנאשם כבן 29, רווק, המתגורר בבית אימו בקרית מלאכי, ועובד בחברת משלוחים באיזור המרכז.

לנאשם רקע של שימוש בחומרים ממכרים; הנאשם החל לשתות אלכוהול בהיותו כבן 12; בהיותו כבן 21 החל לצרוך סמים מסוג קנביס, ולדבריו מאז ועד למעצרו בשנת 2019 נהג לצרוך קנביס אחת לשבוע - שבועיים, למעט בתקופה שבה היה עצור וכן בתקופה שבה ריצה עבודות שירות.

הנאשם מוכר לשירות המבחן שהתרשם כי לנאשם דפוסי התנהגות של שימוש לרעה בסמים והתמכרות. בעקבות כך המליץ שירות המבחן על טיפול והנאשם הופנה למרכז "חוסן" ולוועדת אבחון.

במסגרת הטיפולית שהתוותה לנאשם, נקבעה לו תכנית הכוללת טיפול פרטני אחת לשבוע, טיפול קבוצתי, ובדיקות שתן תדירות, על מנת לוודא כי הוא נקי מסמי רחוב.

מדיווח שהתקבל מטעם העובדת הסוציאלית המטפלת במרכז "חוסן", מחודש יולי 2021, עולה כי הנאשם שומר על ניקיון מסמים מזה שנתיים. הנאשם ממלא את יומו בעבודה ועשייה, ניתק קשרים עם חברים הצורכים סמים מעברו, וסיגל אורח חיים יצרני ונורמטיבי.

אשר להתייחסותו לביצוע העבירות הנוכחיות, הנאשם הודה בביצוען, ומסר כי היה מודע לכך שבארגזים היו סמים, וכמו כן, טען כי הסמים שנמצאו על גופו, היו לשימושו האישי באותה התקופה. הנאשם הביע חרטה וצער על מעשיו בפני שירות המבחן.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מודע למחירים האישיים שהוא משלם בעקבות מעורבותו בביצוע העבירות בהן



הורשע, כגון מחירים כלכליים, מעצר בית ארוך בו שהה והרשעה בפלילים.

בסיכומי של דבר, ולאחר שערך חקירה מקיפה בעניינו של הנאשם, התרשם שירות המבחן, כי מדובר בצעיר בעל רקע אישי ומשפחתי מורכב, אשר נראה כי ערך מאמצים על מנת להשתלב בטיפול ולהשתקם.

מסקנתו הסופית של שירות המבחן, חרף העבירות החמורות בהן הורשע הנאשם, היא כי יש להעדיף בעניינו ענישה חינוכית-שיקומית חלף ענישה גמולית, וזאת נוכח ההליך השיקומי הארוך בו נטל הנאשם חלק, התמדתו, ניקיונו מסמים לכל אורך הטיפול, יציבותו התעסוקתית, ושיתוף הפעולה מצידו של הנאשם.

לפיכך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם, צו מבחן למשך שנה במהלכו ימשיך בשילובו בטיפול במרכז "חוסן", עד לסיומו, ובהמשך יעמוד בקשר מעקבי עם שירות המבחן.

לגבי העונש, ממליץ שירות המבחן, להסתפק בהטלת צו של"צ בהיקף מורחב של 280 שעות, במסגרת היחידה להתנדבות בקרית מלאכי בתפקיד איש אחזקה. אשר למאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם, ממליץ השירות להאריכו, כחלק מהגישה השיקומית שיש לנקוט בעניינו.

ראיות לעונש:

המאשימה הגישה את הרישום הפלילי של הנאשם (ג/1); וכן הגישה גזר דין מיום 30/12/18, מבית משפט השלום בקרית גת (ג/2).

המאשימה ציינה, כי גזר הדין (ג/2), ניתן כ-31 יום לפני ביצוע העבירות נשוא העבירות בתיק זה.

עוד נטען, כי בעניינו של הנאשם, המאסר המותנה שהוטל על הנאשם חב הפעלה (ג/2).

מנגד, הגישה ההגנה העתק מצונוזר של גזר דין בתפ"ח 1116/09 מבית משפט המחוזי בבאר שבע, בו נדון אביו החורג של הנאשם, ל-18 שנות מאסר, בגין התעללות בנאשם 3 ובאחיו (נ/1).

טענות הצדדים:

טיעוני המאשימה:

המאשימה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, את נסיבות ביצוען, ואת הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

המאשימה ביקשה לערוך הבחנה בין שלושת הנאשמים בתיק זה. לגבי נאשם 1, נטען, כי נקבע מתחם הנע בין 12-24 חודשי מאסר, והוא נדון ל-15 חודשי מאסר. המאשימה לא ערערה על עונש זה.

לעמדת המאשימה, ובשים לב לעקרון אחדות הענישה, יש לערוך הבחנה בין הנאשם 1 לנאשם 3 דכאן, שעניינו חמור יותר מזה של הנאשם 1.



המאשימה טענה, כי הנאשם 1 הוא נאשם צעיר משמעותית; הוא הודה בכתב האישום בהזדמנות הראשונה; הוא שילם את חובו הכספי המשמעותי לחברת החשמל (מעבדות סמים צורכות כמויות נכבדות של חשמל). ואילו הנאשם 3, הורשע בנוסף להחזקת כמות נכבדה של סמים בתוך מעבדת סמים, בעבירות חמורות נוספות של ניסיון השמדת הראיות ושיבוש מהלכי משפט.

לפיכך, עתרה המאשימה לקבוע כי מתחם הענישה בעניינו של הנאשם 3 ינוע על ציר ענישה שטווחיו בין 18-30 חודשי מאסר.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, טענה המאשימה, כי הנאשם בחר לנהל הוכחות, הוא לא נטל אחריות לאורך כל ההליך, לא הביע חרטה, רק כאשר הורשע והבין כי הבעת חרטה ונטילת אחריות הם לטובתו, עשה כן, לקראת גזירת עונשו.

עוד טענה המאשימה, כי לנאשם מאסר מותנה, אשר נגזר עליו זמן קצר, טרם ביצוע העבירות הנוכחיות, ואשר לא הרתיע אותו מלעבור עבירות אלה.

המאשימה ביקשה למקם את עונשו של הנאשם, בשליש העליון של מתחם הענישה המוצע, וכן להפעיל את המאסר מותנה שהינו חב הפעלה במצטבר, ולהטיל עליו גם קנס כספי. עוד עתרה המאשימה לחילוט הרכב שהנאשם עשה בו שימוש.

טיעוני ההגנה:

אשר לנסיבות ביצוע העבירה וההבחנה בין נאשם זה לשני הנאשמים האחרים, נטען כי נגד הנאשם 1 היה מאסר מותנה על עבירות סמים, ולבסוף, בגין הפעלת מעבדת סמים, הטיל עליו, מותב אחר, 15 חודשי מאסר, הכוללים את הפעלת התנאי.

הסניגור טען, כי הנאשם 1, היה ההוגה והיוזם של העבירות, ומי שעמד מאחורי הקמת המעבדות. לנאשמים 1 ו-2 יוחסו עבירות חמורות יותר של גידול סמים, בשני אישומים נפרדים, ולמרות זאת על הנאשם 1 נגזרו כאמור 15 חודשי מאסר תוך הפעלת תנאי, ועל הנאשם 2 טרם נגזר עונש בעת הטיעונים לעונש.

כדי לסבר את האוזן, מציין בית המשפט, כי הוטלו על הנאשם 2, בין היתר 8 חודשי מאסר בעבודות שירות.

ההגנה ביקשה כי תבוצע הבחנה עובדתית בין חלקם של הנאשמים 1 ו-2 באירוע העברייני לבין חלקו של הנאשם 3.

ראשית, נטען, כי בעוד השניים הם מחוללי האירוע, ואחראים להקמת מעבדת הסמים, הנאשם 3 אינו מחולל האירוע, הוא הגיע באקט חברי, לסייע לחברו, הנאשם 2, על מנת להשמיד את הראיות.

שנית, הנאשם לא מתגורר במקום, הוא לא גידל את הסמים, ולא היה מודע לגידולם, וכאמור הוזעק למקום על ידי חברו.

עוד ביקשה ההגנה שתבוצע הבחנה עונשית בין הנאשמים, בשים לב להבדלים בחלקם באירוע, תוך הפניה לעקרון האחידות בענישה ולעונש שנגזר על הנאשמים.



עוד הפנה הסניגור לתסקיר שירות המבחן, ולמתואר בו אודות נסיבות החיים הקשות והמורכבות בהן גדל הנאשם.

הודגש, כי מדובר בנאשם אשר התדרדר לעולם הפשע ולשימוש בסמים והתמכרויות, אך יחד עם זאת, כיום מזה כשנתיים, בסיוע שירות המבחן, ולאחר שנרתם לטיפול, הוא נקי מסמים, התרחק מעולם הפשע, ומנהל אורח חיים נורמטיבי.

לפיכך, טענה ההגנה, כי אין לראות בנאשם שביצע את העבירות בתיק זה, בסמוך להטלת המאסר המותנה, כאותו אדם, שעומד כעת בפני בית המשפט. שכן, הטיפול שעבר, שינה אותו מקצה לקצה, ועד שלא קיבל טיפול, המשיך באותה דרך קלוקלת.

עוד עמד הסניגור על נסיבות חייו של הנאשם, אשר הגיע מרקע משפחתי מורכב ביותר, של אבא חורג מתעלל, ואמא שלא גוננה על ילדיה. בעניין זה הפנה לגזר הדין שהוגש בעניינו של אביו החורג של הנאשם, וביקש כי בית המשפט יתחשב באירועים שעבר הנאשם, על מנת להבין את יכולת ההשפעה של אחרים עליו, בכך נטען, יש לטפל ולא להעניש.

לסיכום, עתרה ההגנה לקבל את המלצת שירות המבחן ולהטיל עליו ענישה חינוכית שיקומית ולהעניק לנאשם הזדמנות להמשיך בהליך השיקום שעבר ועודנו עובר ולטפל בעצמו והכל כמפורט בהרחבה בתסקיר שירות המבחן.

אשר לחילוט הרכב, נטען כי מתקיים הליך מקביל שטרם הגיע לסיומו והמאשימה מבקשת לחלט את מה שלא שייך לנאשם.

דברי הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם הביע צער על מעשיו ומסר כי הוא יצא לדרך חדשה; הוא נקי מסמים מזה 3 שנים, עושה בדיקות שבועיות; הנאשם פירט אודות ההליך הטיפולי שיקומי שעובר, בין היתר, את השתתפותו בקבוצות, שיחות אישיות, בדיקות שתן, והתמיכה הקבוצתית; עוד מסר, כי מאז לא הסתבך בעבירות נוספות, הוא לא מתרועע עם חברים שדרדרו אותו לפשע.

הוא עדיין מתגורר אצל אימו, ומעוניין להתחתן ולהקים משפחה. עוד התייחס לאירועי ההתעללות שחווה בנערותו, מסר שעבר תקופה קשה; אשר לתעסוקתו, מסר הנאשם, כי עד היום עבד במפעל, וכיום פתח עסק באינטרנט לממכר כלי בית, וכי הוא מנסה להתקדם בחיים.

דיון והכרעה עונשית:

הערכים החברתיים -

כל אחת מהעבירות בהן הורשע הנאשם 3 משקפת פגיעה ברף הגבוה של ביטחון הציבור ושלומו. נגע הסמים שפשה בחברה גובה מחיר, שלא ניתן להפריז בשיעורו, שעה שהסמים מרעילים את צרכניהם, ותורמים להתחוללות פשיעה וריבוייה.



בית המשפט העליון שב והתריע על חומרתן של עבירות הסמים ועל הצורך להטיל ענישה מרתיעה על מנת למגר רעה חולה זו מהחברה (ראו מן העת האחרונה: רע"פ 1807/22 פלוני נ' מדינת ישראל (16.03.2022); ע"פ 1517/22 בן-הרוש נ' מדינת ישראל (8.3.2022); ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרור (8.2.2022)).

לעבירות מתחום הסמים, מצטרפות העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם 3, המשקפות פגיעה חמורה בשלטון החוק, שעה שהנאשם ביקש לשבש הליכי משפט, וניסה להשמיד ראיות.

מעשיו אלה של הנאשם 3 פגעו בערכים המוגנים החוסים תחת עבירות אלה, בעוצמה גבוהה.

מדיניות הענישה הנוהגת -

אשר לעונש בגין עבירות אלה. נקודת המוצא, כתמיד, צריכה להיות מצוות המחוקק, אותה צריך לשוות בית המשפט לנגד עיניו. העונש הקבוע בחוק לעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית - עבירה לפי סעיף 7 (א) + 7 (ג) לפקודת הסמים המסוכנים הוא 20 שנה; לעבירה של החזקת כלים - עבירה לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים הוא 20 שנה; לעבירה של שיבוש הליכי משפט הוא 3 שנים; ולעבירה של השמדת ראיה העונש הוא 5 שנים.

מדיניות הענישה הנוהגת בפסיקת בתי המשפט בגין עבירות אלה נעה על מנעד רחב.

בכל הנוגע להחזקת סמים שלא לצריכה עצמית בנסיבות דומות, לרוב גזרי הדין מתייחסים לכמויות קטנות משמעותית מהכמות שבענייננו (עד קילוגרם). רוב גזרי הדין המייחסים החזקת סם שלא לצריכה עצמית, בהיקפים של עשרות, ואף מאות קילוגרמים, מתווספים בדרך כלל, לעבירת גידול הסמים, החזקת כלים, כפי שהיה בעניינם של נאשמים 1 ו-2, וקשורים באופן הדוק להקמת מעבדות לגידול קנביס.

מדיניות הענישה הרלבנטית לנדוננו, ממנה ניתן להקיש לענייננו, במקרים בהם הואשמו נאשמים בעבירות של החזקה שלא לצריכה עצמית בלבד, כאשר מדובר בהיקפים קטנים משמעותית, ולרוב מתווספות לעבירה זו עבירה של החזקת כלים ו/או השמדת ראיה, נעה בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד למאסר בפועל של ממש (ראו: רע"פ 1425/15 פרוספר טבול נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.3.2015); ת"פ (ראשל"צ) 20127-06-11 מדינת ישראל נ' אברמוב (2.10.11); תפ (פ"ת) 51123-01-12 מדינת ישראל נ' ברוך חוטוריאנסקי (23.3.14); תפ (פ"ת) 11125-03-16 מדינת ישראל נ' מאור חרזי (28.6.17); ת"פ 12111-12-12 מדינת ישראל נ' אמיר נאסר (02.09.13); ת"פ (ב"ש) 39226-02-11 מדינת ישראל נ' פליקס ברמי (26.7.11); ת"פ (ק"ג) 572/04 מדינת ישראל נ' גד אוחנה ואח' (22.12.04)).

עוד נמצא להפנות לרע"פ 5214/08 טל בן אהרון נ' מדינת ישראל (20.7.08) - באותו מקרה המבקש נדון בגין עבירת סיוע להחזקת סם שלא לצריכה עצמית, קנביס במשקל העולה על 52 ק"ג בתוך 5 שקים, וכן עבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. שירות המבחן המליץ לבטל את ההרשעה ולהסתפק בשל"צ. ביהמ"ש דחה את ההמלצה וגזר לנאשם 12 חודשי מאסר, תוך העדפת האינטרס הציבורי על פני השיקום. ביהמ"ש המחוזי נעתר חלקית לערעור וצמצם את התקופה ל-8 חודשים.

בכל הנוגע למדיניות הענישה בעבירות של השמדת ראיה ושיבוש הליכי משפט, העונשים נעים בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר בפועל. יוער, כי הפסיקה שהציגה המאשימה אינה ישימה לנדוננו, בשל השוני העובדתי המהותי,



בין המקרה הנדון לפסיקה אליה הפנתה המאשימה.

נסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם ומתחם העונש ההולם -

אשר לנסיבות ביצוע העבירות, אלה מפורטות היטב בהכרעת הדין ולא אחזור עליהן. אציין, בתמצית, כי מדובר במי שהגיע לסייע לנאשם 2 להיפטר מכמות נכבדה של צמחי קנביס (56 ק"ג), שגודלו ונמצאו במעבדת סמים, תוך שהוא ער לטיבה של הדירה ששימשה כמעבדה לגידול סמים.

הנאשם פעל בנחישות ובזריזות, מתוך מטרה לשנע משם את הסמים, כדי לחמוק מרשויות החוק. דרגת האשם שאפיינה את מעשיו של הנאשם 3 הייתה גבוהה וניכרת היטב ממעשיו ומחלקו בפרשה.

בהינתן מכלול נסיבות אלה, נקבע בזאת מתחם עונש כולל, המתייחס למכלול הפעילות העבריינית והעבירות בהן הורשע הנאשם 3 והוא:

10 חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר, מאסר על תנאי בין 6 חודשים ועד 12 חודשים, קנס והתחייבות.

שאלת החריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום -

אשר לאפשרות חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

לפי הוראות סעיף 40ד (א) לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם אם הוא מוצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם".

האם חרף העבירות החמורות שביצע הנאשם, יש מקום, לחרוג ממתחם העונש ההולם עבירות אלה, ולהסתפק בענישה חינוכית, צופה פני שיקום, בדמות של צו שירות לתועלת הציבור וצו מבחן, כהמלצת שירות המבחן?

עם תחילת ההליכים היה הנאשם עצור לפרק זמן מסוים ולאחר מכן שוחרר למעצר בית ממושך בתנאים מגבילים. במסגרת זו, שולב הנאשם, בהליך טיפולי המפוקח ע"י שירות המבחן.

שירות המבחן ציין את הירתמותו של הנאשם להליך הטיפול; את התמדתו בתהליך; את בדיקות השתן התדירות שמסר הנאשם, המעידות על ניקיון מסמים; את השינוי שחל בתפיסת הנאשם; את התייבבותו התעסוקתית; את העדר הסתבכויותיו עם החוק לאורך כל התקופה הזו, חרף הזמן הרב שחלף מאז החל את התהליך, למעלה משנתיים.

חוות הדעת המקצועית שערך שירות המבחן, אשר כאמור מלווה את הנאשם פרק זמן של למעלה משנתיים, חתומה בהמלצה שיקומית וממליצה לבית המשפט להסתפק בענישה חינוכית-שיקומית שמרכיביה כאמור לעיל.

לאחר העיון במכלול השיקולים העונשיים הצריכים לעניין, ובנסיבות הפרטיות של הנאשם והמעשים בהם הורשע, נמצא לקבל את המלצת שירות המבחן בחלקה.

מצאתי כי יש מקום לחריגה ממתחם העונש מטעמי שיקום, אך באופן מדוד, על דרך של הטלת מאסר בעבודות שירות,



כדי לא לפגוע בהליך השיקומי המוצלח, מחד, אך יחד עם זאת, לבטא בענישה, הלימה ראויה למעשיו החמורים של הנאשם, שכאמור נעשו בתעוזה רבה, ולוו בדרגת אשם גבוהה שהופגנה מצידו, לאורך הפעילות העבריינית.

להלן נימוקיי לכך.

המלצת שירות המבחן כבודה במקומו מונח, אך כשמה כן היא, היא 'המלצה' בלבד, היא איננה מחייבת את בית המשפט, השוקל מכלול רחב של שיקולים, ובהם בעיקר את האינטרס הציבורי עליו הוא מחויב להגן (ראו לאחרונה: רע"פ 2020/22 לירן לביא נ' מדינת ישראל (27.03.2022) ורע"פ 5819/18 בן דוד נ' מדינת ישראל (7.8.2018)).

ישנם מספר שיקולים המטים את הכף לחובת הנאשם, ואינם מאפשרים חריגה משמעותית ממתחם העונש ההולם, תוך הסתפקות בענישה חינוכית, בגין המעשים והעבירות בהם הורשע הנאשם, כפי שמציע שירות המבחן.

עקרון היסוד בענישה הוא קיומה של הלימה עונשית בין המעשים בנסיבותיהם ודרגת האשם שהפגין העבריין אל מול העונש ומידתו.

מעשיו של הנאשם לקו בחומרה יתרה בכל המישורים. נקבע בהכרעת הדין, כי הנאשם 3 החזיק בצוותא עם חברו, הנאשם 2, בכמות נכבדה של 56 ק"ג, של סמים מסוכנים מסוג קנביס, שלא לצריכה עצמית, כלים, ויחד עם הנאשם 2, פעל להיפטר מהסמים.

הנאשם 3 הפגין במעשיו, דרגת אשם גבוהה. הם נעשו בתעוזה רבה, כשהוא מגיע למקום עם רכבו, ומעמיס עליו את קרטוני הסמים, עד שנתפס בכך.

כמות הסמים העצומה שהחזיק יחד עם שותפו לעבירה הנאשם 2, משמעות החזקת הסמים - שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים, והניסיון לשיבוש הליכי משפט, כל אלה מוסיפים ותורמים לחומרתו הרבה של האירוע העברייני עליו נותן הנאשם את הדין, ולכן מתחייבת הלימה עונשית ראויה, גם אם היא מחוץ למתחם העונש ההולם.

עוד יוער בהקשר זה, כי הוראת סעיף 40ד לחוק העונשין העוסקת בחריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, מכילה שתי הנחיות המכוונות להבניית שיקול הדעת השיפוטי בעת גזירת עונשו של נאשם.

ההנחיה האחת, זו הקבועה בסעיף 40ד (א) לחוק, נותנת ביטוי ומקום להיבט חברתי-שיקומי, הנוגע לרהבליטיציה של העבריין, במחיר של הקלה עונשית, כחלק מתורת הענישה האינדיווידואלית. היא מאפשרת כאמור, חריגה ממתחם העונש ההולם, לצרכי שיקום.

ההנחיה השנייה, הקבועה לצידה, היא הוראת סעיף 40ד (ב), מסייגת את הוראת סעיף 40ד (א), וקובעת, כי כאשר "מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה", לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, גם אם השתקם הנאשם או יש סיכוי של ממש שישתקם, "אלא בנסיבות מיוחדות יוצאות דופן" הגוברות על עקרון ההלימה.

חומרת מעשיו של הנאשם, ומידת האשם שהופגנה על ידי הנאשם 3 בעשיית המעשים מושא הכרעת הדין, נושקת לסייג הקבוע בתנאי הוראת סעיף 40ד (ב) לחוק, ולולא השיקולים השיקומיים שלהלן, לא היה מקום לסטות כלל ממתחם העונש ההולם.



זאת ועוד, חריגה ממתחם העונש ההולם ראוי שתעשה באופן מדוד ושקול, כאשר הסטייה מהרף העונשי התחתון שבמתחם העונש ההולם, יעשה, תוך התחשבות בנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה, לרבות חומרת מעשה העבירה, נזקיו, השלכותיו, ודרגת האשם שהופגנה ע"י הנאשם.

חריגה מהמתחם לצרכי שיקום וחינוך, אינה חייבת להיות מקצה הרף העונשי הראוי, כמו עונש מאסר בפועל, לקצה התחתון של אפשרויות ענישה, כמו צו של"צ. במסגרת ההיבטים החינוכיים-שיקומיים, המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם, מסתופפות תכליות קונקרטיות נוספות, ביניהן, תיקון דרכיו של הנאשם, שיפור אישיותו ואורחותיו, ושמירה על יתר הפרטים בחברה. על העונש לשקף עלות הגדולה מהתועלת לעבריו, ובכך להניאו מלעבור בעתיד עבירות (ש. ג. שוהם, ג. שביט, ג. קאבליון, ת. ענת, עבירות ועונשים: מבוא לפנולוגיה - על תורת הענישה והשיקום, מניעת פשע ואכיפת החוק, בעמ' 26-27 (2009)). ולפיכך, ראוי שהחריגה מהמתחם, תלווה בענישה מוחשית יותר, מציבת גבולות, אם כי מתונה יותר, המשקפת את המחירים שעל הנאשם לשלם על התנהגותו פורצת הגבולות.

מדוע אם כן ראוי בכל זאת לסטות ממתחם העונש ההולם ?

כפי שעלה משמיעת הראיות, מחוללי האירוע העברייני שעמד במוקד האירועים, היינו, הקמה ותפעול מעבדת הסמים, היו הנאשמים 1 ו- 2, בדגש על הנאשם 1 שהיה הרוח החיה מאחורי היוזמה העבריינית. הנאשם 3 לא מתגורר במקום, הוא הגיע למקום, לאחר שהוזעק ע"י חברו הנאשם 2, שהיה פצוע, ולא יכול היה לשאת את כל הקרטונים בהם שתילי הקנביס. עובדה זו לא גורעת מחלקו של הנאשם 3, בפעילות העבריינית, מהחזקת הכמות הנכבדה של סמים שלא לצריכה עצמית, ומהניסיון להשמיד ראיות, ומדרגת האשם שהפגין במעשיו אלה. אך יש בה כדי ללמד על נסיבות הגעתו למקום, דבר הפועל, במידת מה, לטובתו.

השיקול המרכזי לסטייה ממתחם העונש ההולם, מבוסס, על השיקום המתקדם והמוכח שעבר הנאשם. מדיווח העובדת הסוציאלית במרכז הטיפול, עולה, כי מזה שנתיים הנאשם שומר על ניקיון מסמים; מתמיד בהגעה הן לטיפול הפרטני והן לטיפול הקבוצתי ומוסר בדיקות שתן ללא שרידי סם. כמו כן, הנאשם מדווח כי אינו חש רצון להשתמש בסמים, ממלא את יומו בעבודה ועשייה, ניתק קשרים עם חברים הצורכים סמים מעברו וסיגל לעצמו אורח חיים אחר ונורמטיבי. כיום, מגיע לשיחות החזקה בלבד, ובשל העובדה, כי לא עלו מטרות טיפוליות נוספות, הנאשם עתיד לסיים בקרוב את הקשר עם היחידה.

בשים לב לדברים אלו, נמצא כי יש מקום לחריגה ממתחם העונש ההולם. אולם, נוכח הנימוקים לחומרה, על החריגה ממתחם העונש ההולם, להיות מדודה ושקולה כנגד מכלול הנסיבות האופפות את מעשיו של הנאשם. מחד, על העונש להמחיש את חומרת מעשיו של הנאשם, ולהלום את דרגת האשם שהפגין, ומאידך, על העונש לשקף התחשבות לקולא, הנותנת ביטוי ומקום, לתהליך השיקומי שעבר הנאשם, על מנת לאפשר לו להתמיד באורח החיים הנורמטיבי שסיגל עקב הטיפול.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ומיקום העונש במתחם -

נלקחו בחשבון נסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו, לרבות נסיבות חייו, כפי שאלה פורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן.

כמו כן, לפי עקרון אחידות הענישה, יש לתת את הדעת על העונשים שנגזרו על הנאשמים 1 ו- 2 באותה פרשה. בכל



הנוגע לאחידות הענישה נפנה לדברים הבאים של ביהמ"ש העליון:

"על פי עקרון אחידות הענישה, המהווה עיקרון יסוד בשיטתנו המשפטית, במצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים ראוי להחיל, במידת האפשר, שיקולי ענישה דומים. עיקרון זה מקבל משנה תוקף מיוחד שעה שמדובר בנאשמים המורשעים בגדרה של אותה פרשה..." (ע"פ 4074/18 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 16 (22.7.2019)).

הנאשמים 1 ו-2 הורשעו בנוסף בעבירת גידול הסמים, ועבירות נלוות לכך. הם נטלו חלק בהקמת מעבדת הסמים ותפעולה. הנאשם 1 נדון, בסופו של יום, לעונש של 15 חודשי מאסר, והנאשם 2 נדון לאחרונה ל-8 חודשי מאסר בעבודות שירות. המדינה לא ערערה על עונשים אלה.

לנאשם 3 חמש הרשעות קודמות בין השנים 2011-2018 בעבירות רכוש, אלימות וסמים, בגין נדון, בין היתר, למאסרים מותנים, מאסר בעבודות שירות והתחייבויות.

הפעלת המאסר המותנה:

כחודש טרם האירוע נשוא גזר דין זה, נדון בבית משפט השלום בקרית גת, ובין היתר, הוטל עליו מאסר מותנה למשך 6 חודשים, שהינו חב הפעלה, שעה שהנאשם הורשע בעבירה שמפעילה את המאסר המותנה (ראו המאסר המותנה - ג/2; והוראת סעיף 55 (א) לחוק העונשין).

הכלל הוא שעונש מאסר מותנה שנגזר על נאשם באירוע קודם, יופעל במצטבר לעונש שנגזר עליו בגין אירוע נוכחי, "זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל עבירה נוספת ציווה, מטעמים שירשמו, ששתי התקופות כולן, או מקצתן, יהיו חופפות" (סעיף 58 לחוק העונשין).

נוכח טעמי השיקום שהובאו בהרחבה לעיל סבורני כי מתקיימים טעמים לחפיפת מרבית עונש המאסר המותנה, שאם לא כן, תוחטא מטרת השיקום, ויחד איתה, תכלית הסטייה ממתחם העונש ההולם.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

7 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 4/2/19 ועד יום 7/3/19.

מופעל עונש מאסר מותנה של 6 חודשים מת"פ 23446-06-18 מיום 30/12/2018 בית משפט השלום בקרית גת.

המאסר המותנה יופעל חלקו העיקרי בחופף וחלקו במצטבר.

סך הכל ירצה הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות.

הנאשם ירצה את המאסר בעבודות שירות במועצה דתית קריית מלאכי.

הנאשם יתייצב ביום 18/7/22 בשעה 08:00 בפני הממונה על עבודות השירות, ביחידת ברקאי שלוחת דרום, בכלא באר

עמוד 10



שבע, לתחילת ריצוי עבודות השירות.

הנאשם מוזהר, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים, אי התייצבות לעבודה ו/או אי השמעות להוראות הממונים עליו, עלול להביא להפקעת עבודות השירות, והוא ירצה את יתרת המאסר בכליאה ממשית.

6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

קנס בסך - 5000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים. החל מיום 1.5.22 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

על הנאשם האחריות לפנות מיד עם קבלת גזר הדין, למרכז לגביית קנסות, להסדרת התשלום במוקד טלפוני: 073-2055000 או *35592, בימים א' - ה' בין השעות 08:00-18:00

מובהר לנאשם כי פיגור בתשלום הקנס יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מיידי ויפעיל את צו המאסר שלצידו.

התחייבות כספית בסך - 3000 ש"ח להימנע בתוך 3 שנים מהיות מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק זה.

אשר לחילוט הרכב, נמסר כי העניין נדון בפני מותב אחר, ולכן יוכרע העניין כחוכמתו.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות שירות מחוז דרום.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתן היום, ז' אייר תשפ"ב, 08 מאי 2022, במעמד הצדדים.